

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem Mgr. Vitem Bičákem v právní věci žalobce: T. B., nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeného Mgr. Martinem Hromkem, advokátem se sídlem Šmahova 1244/112, Brno, proti žalovanému: Komerční banka, a. s., IČ 45317054, se sídlem Na Příkopě 33/969, Praha 1, zastoupenému JUDr. Romanem Majerem, advokátem se sídlem Vyskočilova 1326/5, Praha 4, o zrušení rozhodčího nálezu

t a k t o :

- I. Zamítá se žaloba o zrušení rozhodčího nálezu rozhodce JUDr. Jany Kurkové ze dne 9. 6. 2008, sp. zn. [redacted]
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému k rukám jeho právního zástupce JUDr. Romana Majera náhradu nákladů řízení v částce 13.189,- Kč a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou dne 6. 4. 2012 domáhal zrušení shora uvedeného rozhodčího nálezu, když uvedl, že Okresní soud Praha – východ usnesením ze dne 5. 3. 2012, č. j. [redacted], přerušil exekuci nařízenou dne 19. 8. 2008 a uložil žalobci jako povinnému, aby do 30 dnů podal u příslušného soudu návrh na zrušení rozhodčího nálezu nebo aby doložil, že takový návrh již byl podán. Proti předmětnému rozhodčímu nálezu žalobce namítal, že vůbec nebyla založena pravomoc rozhodce spor ze smlouvy o úvěru projednat a rozhodnout, když podle ustálené soudní praxe pokud rozhodčí smlouva (doložka) neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc, anebo konkrétní způsob jeho určení, ale jen odkazuje ohledně výběru rozhodce a stanovení pravidel rozhodčího řízení na právnickou osobu, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona a odkazuje na touto právnickou osobou stanovené statuty a řády ke jmenování a výběru rozhodců, jakož i způsob

vedení rozhodčího řízení a stanovení pravidel o nákladech řízení, pak je taková rozhodčí smlouva (doložka) neplatná podle § 39 obč. zák. pro obcházení zákona. Tyto judikатурní závěry pak podle žalobce platí i pro činnost vykonávaná Společností pro rozhodčí řízení, a. s., když z rozhodčí doložky nevyplývá určení konkrétního rozhodce ani jasný a zákonu odpovídající způsob, jak by měl být rozhodce určen a z toho důvodu nelze usuzovat, že by se žalobce a žalovaná jako účastníci smlouvy o úvěru dohodli, že jejich spory ze smlouvy bude rozhodovat rozhodce ad hoc. Protože v posuzované věci je uvedená rozhodčí doložka neplatná pro rozpor se zákonem, předmětný rozhodčí nález byl vydán osobou, která vůbec neměla pravomoc spor účastníků ze smlouvy o úvěru rozhodnout. Žalobce dále namítl, že předmětný rozhodčí nález je stížen vadou uvedenou v ustanovení § 31 písm. a) zákona o rozhodčím řízení, neboť byl vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu, když mezi účastníky uzavřená smlouva o úvěru patří mezi tzv. spotřebitelské smlouvy ve smyslu § 52 obč. zák., přičemž podle § 56 odst. 1 obč. zák. spotřebitelské smlouvy nesmějí obsahovat ujednání, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran, když citované ustanovení je podle žalobce nepřilíš zdařilou transpozicí Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. 4. 1993, o nepřiměřených podmínkách (nekalých doložkách) ve spotřebitelských smlouvách, zejm. čl. 2 písm. a) a čl. 3 Směrnice ve spojení s čl. 1 bodem q) její přílohy, podle které je nepřiměřenou podmínkou (tzn. nepřipustným ujednáním) zbavení spotřebitele práva podat žalobu nebo použít jiný opravný prostředek, zejména požadovat na spotřebiteli, aby předkládal spory výhradně rozhodčímu soudu, na který se nevztahují ustanovení právních předpisů. Podle žalobce tuto směrnici, která nemá v českém právním řádu tzv. přímý účinek, je třeba použít jako výkladové pravidlo pro ustanovení občanského zákoníku o ochraně spotřebitele, tedy že podle § 56 odst. 1 obč. zák. jsou rozhodčí doložky ve spotřebitelských smlouvách zakázány, k čemuž lze rovněž dospět výkladem § 55 odst. 1 věty druhé obč. zák., podle něhož je nepřipustné, aby se spotřebitel ve spotřebitelské smlouvě vzdával svých práv, v tomto případě ústavně zaručeného práva na projednání sporu nezávislým soudem. Podle žalobce tak byl předmětný rozhodčí nález vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu (doložku) a rozhodčí smlouva (doložka) je tak pro rozpor s ustanovením § 55 odst. 1 větou druhou a § 56 odst. 1 obč. zák. neplatným ujednáním. K obraně žalovaného žalobce uvedl, že jím citovaná rozhodnutí byla překonána sjednocujícím stanoviskem velkého senátu Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1945/2010. Krom toho poukázal i na to, že rozhodnutí rozhodce bylo ve sporu ze spotřebitelské smlouvy a bylo ve zjevném rozporu s dobrými mravy, když tento přiznal i nezákonný úrok z prodlení, ačkoliv se v daném případě s ohledem na ochranu spotřebitele mělo postupovat podle právní úpravy obsažené v občanském zákoníku. Podle žalobce, pokud se týče procesních předpisů obsažených v zákoně o rozhodčím řízení, je nutno vycházet ze znění účinného v době rozhodování soudu.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s tím, že rozhodčí doložka byla sjednána platně a na základě této doložky vydaný rozhodčí nález je řádným pravomocným a vykonatelným exekučním titulem, když po doručení stranám nabyl právní moci dne 22. 7. 2008. Z hlediska platnosti rozhodčí doložky odkázal žalovaný na odlišnou judikaturu Nejvyššího soudu (sp. zn. 32 Cdo 2282/2008 a sp. zn. 23 Cdo 5129/2007), ze které vyplývá, že sjednaný mechanismus ustanovení rozhodce je nutné považovat za platné ujednání o způsobu určení osoby rozhodce. Podle žalovaného sjednávání rozhodčích doložek není ve spotřebitelských smlouvách zakázáno. Zákon přitom obsahuje výjimku z tzv. arbitrability sporů, mezi kterými je dle zákona pouze spor vzniklý v souvislosti s výkonem rozhodnutí a incidenčních sporů, k jejichž projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu nebo o nichž to stanoví zvláštní zákon. Arbitrabilitu sporů ze spotřebitelských smluv výslovně připouští zákon č. 216/1994 Sb. po novele provedené zákonem č. 19/2012 Sb., účinné od 1. 4. 2012. Rozhodnutím

rozhodce pak rozhodně nedošlo k úmyslnému poškození spotřebitele, když se v daném případě jednalo o obchodnězávazkový vztah a judikatura se vyvíjela. Navíc poukázal, že zákon byl změněn až poté, co byl vydán již předmětný rozhodčí nález.

Po provedeném dokazování má soud za prokázané následující skutečnosti:

Jak vyplývá z obsahu spisu rozhodce JUDr. Jany Kurkové, sp. zn. [REDAKCE] podal nynější žalovaný jako žalobce proti nynějšímu žalobci jako žalovanému dne 21. 2. 2008 u Společnosti pro rozhodčí řízení, a. s. návrh na vydání rozhodčího nálezu o zaplacení částky 59.414,48 Kč s příslušenstvím jako dlužné částky ze smlouvy o úvěru ke kreditní kartě ze dne 27. 1. 2005, jejíž nedílnou součástí byly i Podmínky pro vydání a používání kreditních karet KB, a. s. obsahující rozhodčí doložku pro majetkové spory vzniklé ze smlouvy s tím, že budou rozhodovány s konečnou platností jedním rozhodcem jmenovaným Správcem seznamu rozhodců vedeném Společností pro rozhodčí řízení, a. s. Žaloba spolu s výzvou k vyjádření se k žalobě byla doručena do vlastních rukou nynějšího žalobce dne 17. 3. 2008. Ten se nijak nevyjádřil, ani jinak nereagoval. Následně rozhodce žalobě v plném rozsahu vyhověl rozhodčím nálezem ze dne 9. 6. 2008, který byl do vlastních rukou nynějšího žalobce doručen dne 25. 6. 2008. Po doručení i právnímu zástupci nynějšího žalovaného nabyl rozhodčí nález právní moci dne 22. 7. 2008.

Jak vyplývá z obsahu spisu Okresního soudu Praha – východ sp. zn. [REDAKCE], podal nynější žalovaný jako oprávněný proti nynějšímu žalobci jako povinnému na základě shora uvedeného rozhodčího nálezu dne 11. 8. 2008 návrh na nařízení exekuce. Soud návrhu vyhověl usnesením ze dne 19. 8. 2008, které bylo do vlastních rukou povinného doručeno dne 12. 5. 2009. Dne 24. 6. 2011 podal povinný k soudnímu exekutorovi návrh na zastavení exekuce z důvodu, že nebyla založena pravomoc rozhodce spor účastníků ze smlouvy o úvěru ke kreditní kartě ze dne 27. 1. 2005 projednat a rozhodnout, neboť rozhodčí smlouva (doložka) je s ohledem na citovanou judikaturu absolutně neplatná. Z důvodu absolutní neplatnosti rozhodčí doložky tak byl předmětný rozhodčí nález vydán osobou, která vůbec neměla pravomoc spor účastníků ze smlouvy rozhodnout, přičemž exekuční soud je na základě podaného návrhu na nařízení exekuce povinen vždy zkoumat mj. zda předložený exekuční titul byl vydán orgánem, který k tomu měl pravomoc. Podle povinného je tak v dané věci nařízená exekuce nepřípustná, neboť byla soudem nařízena na základě nicotného předmětného rozhodčího nálezu, a proto je dán důvod pro zastavení exekuce podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř., když podle povinného je dán i důvod pro zastavení exekuce podle § 35 odst. 1 písm. a) zákona o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, neboť předmětný nález byl vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu, neboť předmětná smlouva o úvěru spadá mezi tzv. spotřebitelské smlouvy, jak žalobce argumentuje i v tomto řízení. K výzvě soudu pak oprávněný předložil i předmětné Podmínky pro vydávání a používání kreditních karet Komerční banky, a. s. obsahující v čl. 7.13. posuzovanou rozhodčí doložku, načež soud usnesením ze dne 5. 3. 2012 rozhodl o přerušení exekuce a uložil povinnému, aby do 30 dnů podal u příslušného soudu návrh na zrušení předmětného rozhodčího nálezu nebo aby doložil, že již takový návrh byl podán. K návrhu povinného pak bylo usnesení soudu opraveno co do spisové značky rozhodčího nálezu opraveno usnesením ze dne 17. 4. 2012. Dne 11. 4. 2012 pak povinný soudu doložil podání žaloby na zrušení rozhodčího nálezu u Obvodního soudu pro Prahu 2.

V daném případě soud při posuzování naplnění procesních podmínek pro řízení o zrušení rozhodčího nálezu, jakož i při posuzování důvodnosti pro takové rozhodnutí postupoval podle právní úpravy účinné do 31. 3. 2012, tj. před účinností zákona č. 19/2012 Sb. a to s ohledem na přechodná ustanovení uvedená v čl. II zákona č. 19/2012 Sb., jakož i s ohledem na zákaz pravé retroaktivity, v důsledku čehož nelze, jak se nesprávně domnívá žalobce, postupovat podle právní úpravy rozhodčích smluv, rozhodčího řízení, jakož i nalézacího soudního řízení o zrušení rozhodčího nálezu, která nebyla účinná ani v době uzavírání rozhodčí smlouvy, ani v době rozhodčího řízení, ani v době zahájení a nařízení soudní exekuce, ani v době přerušování exekuce. Ostatně právní úprava rozhodčího řízení obecně stojí na principu zákazu i nepravé zpětné účinnosti, jak vyplývá i z ustanovení části osmé zákona č. 216/1994 Sb. Procesní podmínky pro řízení o zrušení rozhodčího nálezu podle § 32 zákona pak nejsou splněny z toho důvodu, že žalobce nepodal žalobu v zákonné tříměsíční lhůtě od doručení rozhodčího nálezu. V daném případě je pak nepochybné, a to i s ohledem na předchozí procesní postup exekučního soudu, že jsou dány pouze podmínky pro řízení o zrušení rozhodčího nálezu podle § 35 zákona. V tomto řízení jsou však důvody pro zrušení rozhodčího nálezu soudem v nalézacím řízení omezeny na důvody uvedené v ustanovení § 35 odst. 1 zákona, v daném případě pak uvedené v ustanovení § 35 odst. 1 písm. a) zákona, když důvody uvedené v ustanovení § 35 odst. 1 písm. b) a c) zákona žalobce netvrdil a ani v řízení nijak nevyšly najevo. V tomto řízení tak mohl soud rozhodnout o zrušení rozhodčího nálezu pouze z důvodu, že rozhodčí nález byl vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu (§ 31 písm. a) zákona), že rozhodčí nález nebyl usnesen většinou rozhodců (§ 31 písm. d) zákona) či že straně nebyla poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat (§ 31 písm. e) zákona). S ohledem na shora uvedené přechodná ustanovení se pak soud nemohl zabývat důvody pro zrušení rozhodčího nálezu uvedenými v aktuálně účinném ustanovení § 35 odst. 1 písm. b) zákona, podle kterého lze podat návrh na zrušení rozhodčího nálezu ve sporu ze spotřebitelské smlouvy z důvodů uvedených v ustanovení § 31 písm. a) až f), h) nebo g), které tak zahrnují i žalobcem namítanou neplatnost rozhodčí smlouvy (písm. b) či rozhodnutí sporu ze spotřebitelské smlouvy v rozporu s právními předpisy stanovenými na ochranu spotřebitele nebo ve zjevném rozporu s dobrými mravy nebo veřejným pořádkem (písm. g). Tudíž ani závěr o absolutní neplatnosti rozhodčí doložky s ohledem na aktuální soudní judikaturu nemohl být důvodem pro zrušení rozhodčího nálezu soudem, čímž samozřejmě není vyloučeno, aby platnost rozhodčí doložky a v důsledku toho i pravomoc orgánu vydat exekuční titul byla posuzována soudem v exekučním řízení při rozhodování o návrhu na zastavení exekuce. Žalobce pak nenamítal, že by mu nebyla poskytnuta možnost věc před rozhodcem projednat a i z obsahu spisu rozhodce vyplývá, že nynějšímu žalobci byla v rozhodčím řízení jako žalovanému do vlastních rukou fyzicky doručena žaloba i s výzvou k vyjádření a následně i rozhodčí nález a to bez jakékoliv reakce ze strany nynějšího žalobce. Stejně tak nebyl namítán důvod spočívající v tom, že by rozhodčí nález nebyl usnesen většinou rozhodců, když i podle rozhodčí smlouvy i fakticky rozhodoval rozhodce jediný. Jediným důvodem pro zrušení rozhodčího nálezu tak ve smyslu § 35 odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 31 písm. a) zákona mohl být závěr soudu, že rozhodčí nález byl vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu. Dle názoru soudu pak rozhodčí nález není stížen ani touto vadou, když ani občanský zákoník v právní úpravě spotřebitelských smluv, ani zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů a ani žalobcem citovaná směrnice (bez ohledu na její přímou neaplikovatelnost) zcela nevylučují možnost rozhodčího řízení ve sporech ze spotřebitelských smluv, toliko pro něj stanoví přísnější podmínky, jejichž nedodržení, stejně jako další nedostatky rozhodčí smlouvy, však mohou být posuzovány pouze z hlediska platnosti rozhodčích smluv a obsazení rozhodčího orgánu, tj. z hlediska naplnění důvodů pro zrušení rozhodčího nálezu uvedených v ustanovení § 31 písm. b) a c) zákona, což je však možné pouze za procesních podmínek uvedených

v ustanovení § 31 a § 33 zákona, které v daném případě splněny nejsou, nikoliv v řízení zahájeném za podmínek podle § 35 zákona. Na tomto závěru ostatně nic nezměnila ani novelizace provedená zákonem č. 19/2012 Sb. Protože nebyl naplněn žádný ze zákonných důvodů pro zrušení rozhodčího nálezu podle § 35 zákona, soud žalobu bez dalšího jako nedůvodnou zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku. Jak však bylo již shora uvedeno, skutečnost, že ani absolutní neplatnost rozhodčí smlouvy není pro nesplnění procesních podmínek důvodem pro zrušení rozhodčího nálezu soudem v nalézacím řízení, nebrání žalobci, aby takovou vadu rozhodčího řízení namítal (a to i podle právní úpravy účinné před 1. 4. 2012) v exekučním řízení jako důvod pro zastavení exekuce s ohledem nedostatek pravomoci rozhodce vydat exekuční titul, jak vyplývá z judikatury Nejvyššího soudu (např. 20 Cdo 3536/2010, 20 Cdo 4394/2011, 20 Cdo 4302/2011, 20 Cdo 4153/2011, 23 Cdo 781/2012, 33 Cdo 1621/2012, 23 Cdo 427/2012, 23 Cdo 3853/2010) či Ústavního soudu (např. III. ÚS 1624/12, IV. ÚS 2735/11).

O náhradě nákladů řízení, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku, rozhodl soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř., když procesně úspěšný žalovaný má právo na náhradu nákladů účelně vynaložených na bránění svého práva, které jsou v daném případě představovány paušální sazbou odměny advokáta podle vyhlášky č. 484/2000 Sb. v částce 10.000,- Kč, paušální náhradou hotových výdajů advokáta podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. á 300,- Kč za 3 úkony právní pomoci (převzetí zastoupení, sepis vyjádření a účast u jednání soudu) a 21% sazbou DPH.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení a to k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost uložená vykonatelným soudním rozhodnutím splněna dobrovolně, může oprávněný proti povinnému navrhnout soudní výkon rozhodnutí či soudní exekuci.

V Praze dne 8. března 2013

Mgr. Vít Bičák, v. r.
soudce

Za správnost: Vacková